

Lehdistötiedote

15.3.2006

Julkaisuvapaa klo 10

Ammattikorkeakoulu-uudistus vastasi työelämän tarpeita

Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet ovat pärjänneet hyvin työmarkkinoilla. Erityisesti vastavalmistuneilla tradenomeilla työllisyys on selvästi parempi kuin aiemmin samoista kouluista valmistuneilla merkonomeilla. Kaupan alalla uudistus kasvatti myös valmistuneiden vuosituloja. Sosiaali- ja terveysalalla sekä tekniikan ja liikenteen alalla uudistuksen vaikutus oli pieni. Teollisuudessa suurin osa amk-tutkinnon suorittaneista on sijoittunut asian tuntijoiksi.

Palkansaajien tutkimuslaitoksen tutkimuskoordinaattori Roope Uusitalo ja tutkija Petri Böckerman sekä Kelan erikoistutkija Ulla Hämäläinen ovat arvioineet ammattikorkeakoulu-uudistuksen vaikutuksia vastavalmistuneiden työllistymiseen, tuloihin sekä työtehtävien vaativuuteen. Tutkimuksessa arvioitiin ammattikorkeakoulu-uudistuksen onnistumista vertaamalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden ja vastaavan opistotasaisen tutkinnon suorittaneiden työllisyyttä, tuloja ja työtehtäviä. Vaikutusten arvioinnissa käytettiin kattavia rekisteriaineistoja 1990-luvulla tutkinnon suorittaneista henkilöistä. Uudistusta arvioitiin hyödyntäen amk-uudistuksen asteittaista toteuttamista. Tällöin uudistuksen vaikutus voitiin erottaa samanaikaisista työmarkkinatilanteen muutoksista ja koulujen välisistä eroista.

Ammattikorkeakoulut luotiin 1990-luvulla yhdistämällä resursseja keskiasteen ja alemman korkeasteen oppilaitoksista. Ensimmäiset ammattikorkeakoulututkinnot suoritettiin vuonna 1994. Tämän jälkeen ammattikorkeakouluista valmistu-

neiden määrä on kasvanut nopeasti. Vuonna 2000 ammattikorkeakouluista valmistui jo enemmän korkeakoulutettuja kuin koko yliopistosektorilta. Valtaosa ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista on insinöörejä, sairaanhoitajia tai tradenomeja.

Sosiaali- ja terveysalalla ammattikorkeakoulu-uudistuksella ei ollut juuri vaikutusta valmistuneiden työmarkkinatilanteeseen. Amk-tutkinnon sosiaali- ja terveysalalta suorittaneet eivät työllistyneet sen paremmin tai huonommin kuin samoista kouluista aiemmin valmistuneet opistotasaisen tutkinnon suorittaneet. Myös tekniikan ja liikenteen alalla erot olivat varsin vähäisiä.

Selvästi suurin vaikutus ammattikorkeakoulu-uudistuksella oli kaupan alalla, jossa myös koulutuksen pituus ja rakenne muuttuivat merkittävimällä tavalla. Tradenomien työllisyystilanne on oleellisesti parempi kuin samoista kouluista aiemmin valmistuneitten merkonomien. Myös vuosituloilla mitattuna tradenomien työmarkkina-asema on selvästi merkonomeja parempi. Ammatti-

korkeakoulu-uudistus nosti kaupallisen alan koulutuksen tasoa, ja tämä näkyy vastavalmistuneiden työllisyydessä ja tuloissa. Uudistus heikensi vastaavasti merkonomien asemaa työmarkkinoilla.

Teollisuudessa vuonna 2004 noin viidennes amk-tutkinnon suorittaneista oli työtehtävissä, joihin heidän voidaan katsoa olevan 'ylikoulutettuja'. Toisin sanoen he toimivat asianhoitajatason tehtävissä, mikä ei välttämättä vastaa heidän hankkimaansa korkea-asteen koulutusta. Silti teollisuuden palvelukseen sijoittunut, amk-tutkinnon suorittanut henkilö on päätenyt todennäköisimmin asiantuntijaksi, mikä vastaa ammattikorkeakoulu-uudistukselle asetettuja tavoitteita.■

Julkaisu:

Petri Böckerman, Ulla Hämäläinen & Roope Uusitalo, Vastasiko ammattikorkeakoulu-uudistus työelämän tarpeita? Palkansaajien tutkimuslaitos, Tutkimuksia 99/2006.

Lisätietoja:

Vanhempi tutkija Petri Böckerman
petri.bockerman@labour.fi, puh. 09-2535 7360
Erikoistutkija Ulla Hämäläinen
ulla.hamalainen@kela.fi, puh. 020 434 1905
Tutkimuskoordinaattori Roope Uusitalo
roope.uusitalo@labour.fi, puh. 09-2535 7335
Tiedottaja Heikki Taimio
heikki.taimio@labour.fi, puh. 09-2535 7349